

УДК 336

Т.В.Мацієвська, О.М.Берестецька

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ БАНКІВСЬКОЇ
УСТАНОВИ (НА ПРИКЛАДІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»)**

T.V.Matsiievska, O.M. Berestetska

**MODELING THE STRUCTURE OF ASSETS AND LIABILITIES OF A BANKING
INSTITUTION (FOR EXAMPLE, JS CB "PRIVATBANK")**

На сьогоднішній день банківська система України являє собою чималу кількість банків, інститутів та кредитних установ, які взаємодіють між собою за допомогою єдиного механізму. Центральним банком являється Національний Банк України, основними функціями якого є емісія грошей та стабілізація національної валюти країни. На національному фінансовому ринку одним з основних банків за кредитним та депозитним портфелем є АТ КБ «Приватбанк», на основі якого ми дослідили структуру портфелю активів та зобов'язань.

Таблиця 1. Розрахунок частки портфелю зобов'язань.[1]

Зобов'язання	на 31 грудня 2017 р. (в млн. грн)	частка, %
Заборгованість перед НБУ	12 394	5,38
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	234	0,10
Кошти клієнтів	212 714	92,480
Випущені боргові цінні папери	2	0,001
Поточне зобов'язання з податку на прибуток	3	0,001
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	107	0,047
Резерви, інші фінансові та нефінансові зобов'язання	4 405	1,935
Субординований борг	129	0,056
Всього зобов'язань:	229 988	

Середньозважена вартість капіталу - це показник, що використовується при оцінці необхідності інвестування в різні цінні папери, проекти і дисконтуванні очікуваних доходів від інвестицій і вимірі вартості капіталу компанії.

Здійснимо розрахунок середньозваженої вартості капіталу по зобов'язаннях АТ КБ «Приватбанк» за формулою:

$$R_{Wacc} = \sum d_i \times k_i, \quad (1)$$

де d_i - вартість i – того капіталу;

k_i - частка i – того капіталу.

Використовуючи алгоритм розрахунку за формулою та вхідні дані таблиці 1, розрахунковий показник набуває наступного значення:

$$R_{Wacc} = 666.8 + 0.234 + 196717.91 + 0.00002 + 0.00003 + 0.0503 + 85,24 + 0.072 = 197470.3 \text{ млн.грн.}$$

Найбільша частка АТ КБ «Приватбанк» щодо зобов'язань припадає на кошти клієнтів, що становить 92,48 %. Для того щоб покращити портфель зобов'язань

потрібно проводити роботу по заборгованості клієнтів. Найменшу частку АТ КБ «Приватбанк» рівнозначно становлять випущені цінні боргові папери та поточне зобов'язання з податку на прибуток, що складає 0,001 %.

Таблиця 2. Розрахунок частки портфелю активів [1]

Активи	на 31 грудня 2017 р. (в млн.грн)	частка, %
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	25 300	9,93
Заборгованість банків	4 516	1,77
Кредити та аванси клієнтам	38 335	15,04
Вбудовані похідні фінансові активи	34 366	13,48
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	90 354	35,45
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	36 322	14,25
Інвестиційна нерухомість	579	0,23
Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	3 376	1,32
Інші фінансові активи	531	0,21
Інші активи	9 652	3,79
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	11 268	4,42
Активи, утримувані для продажу	117	0,05
Всього фінансових активів:	254 870	

Здійснимо розрахунок середньозваженої вартості капіталу по активах АТ КБ «Приватбанк» за формулою 1:

$$R_{wacc} = 2512.29 + 79.93 + 5765.58 + 4632.54 + 32030.49 + 5175.89 + 1.33 + 44.56 + 1.12 + 365.81 + 498.05 + 0,06 = 51107.65 \text{ млн.грн}$$

Найменшу частку у портфелі активів АТ КБ «Приватбанк» займають активи, утримувані для продажу (0.05%) та інші фінансові активи, що складають 0,21 %.

Найбільшою часткою у портфелі активів АТ КБ «Приватбанк» є інвестиційні цінні папери для подальшого продажу, що складають 35.45 % від загальної суми всіх фінансових активів. Для покращення портфелю активів АТ КБ «Приватбанк» доцільно збільшувати цю позицію в загальному портфелі активів, а також надання кредитів, яке залишається головною функцією банків. Дедалі частіше менеджмент переглядає структуру активів з метою збільшення питомої ваги портфеля цінних паперів в сукупних активах.

Застосування сучасного економіко-математичного моделювання при дослідженні фінансових показників сучасних компаній є актуальним для застосування сучасним менеджментом.

Література

1. Електронне джерело доступу до інформації. Офіційна сторінка АТ КБ «Приватбанк»:

https://static.privatbank.ua/files/consolid_zvit_05_05.pdf